

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	August 2020 til juli 2023
Institution	Rybners Gymnasium
Uddannelse	Hhx
Fag og niveau	Virksomhedsøkonomi A
Lærer(e)	Troels Finjord Højberg
Hold	3i VØA

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Virksomhedsøkonomi i Grundforløbet, hhx
Titel 2	Virksomhedens indtægter, omkostninger samt indtjening og likviditet
Titel 3	Virksomhedens interessenter
Titel 4	Rapportering <i>FU</i>
Titel 5	Økonomiske analyser
Titel 6	CSR-rapportering og analyse af virksomhedens CSR-indsats
Titel 7	Strategi + opstart til SO4 og EC <i>FU</i>
Titel 8	Budgetter (med repetition af forløb, titel 2)
Titel 9	Erhvervs-case – forløb 1 (Shaping New Tomorrow)
Titel 10	Logistisk effektivitet
Titel 11	Erhvervs-case – forløb 2 (Cykelpartner.dk) + intern prøve
Titel 12	Logistik
Titel 13	Aktivitetsoptimering

Titel 14	Knap kapacitet
Titel 15	Pengestrømsopgørelsen
Titel 16	Investering
Titel 17	Finansiering

FU: Fjernundervisning

Undervisningsforløbet, Titel 1 har været afviklet i grundforløbsklasser. Det er dog samme kernestof og opgaver der er gennemgået i alle grundforløbsklasser på Rybners Gymnasium

Generelt omfang i 1. g: ca. 100 sider

Procentvis skøn i fordeling af stoffet er angivet under det enkelte undervisningsforløb

Generelt omfang i 2. g: ca. 150 sider

Procentvis skøn i fordeling af stoffet er angivet under det enkelte undervisningsforløb

Generelt omfang i 3. g: ca. 250 sider

Procentvis skøn i fordeling af stoffet er angivet under det enkelte undervisningsforløb

(de procentvise skøn er angivet under hvert forløb i % pr. skoleår)

PBL-forløb/opgaver, 1. g

Temashop, udgangspunkt i kernestoffet omkring *indtjening* (i grundforløbet)

Cykel/PC-opgave, udgangspunkt i kernestoffet omkring *kalkulation og indtjening*

Café Guldægget, udgangspunkt i kernestoffet omkring *årsrapporten*

PBL-forløb/opgaver, 2. g

Selvvalgt branche og virksomhed med udgangspunkt i kernestoffet omkring CSR og CSR-rapportering

Besøg af Deloitte i maj 2022. Fokus på karrierekompetencen og jobbet som revisor.

PBL-forløb/opgaver, 3. g

Mikrochip krisen i Volkswagen, udgangspunkt i kernestoffet omkring logistik og rentabilitet

Danish Crowns investering i fabrik i England, udgangspunkt i kernestoffet omkring investering, strategi og rentabilitet. I forbindelse med PBL-forløbet havde vi et besøg på Danish Crowns slagteri i Holsted.

Interne prøver

Skriftlig terminsprøve i 3. g. forår 2023. Anvendt en revideret udgave af december-opgavesættet 2022 i virksomhedsøkonomi A.

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Titel 1	Virksomhedsøkonomi i Grundforløbet, hhx
Indhold	<p>Virksomhedsøkonomi i-bog, Systime forlaget 2017:</p> <p>Kap. 2. Virksomhedstyper og ejerformer Kap. 3. Virksomhedens økonomi Kap. 4. Virksomhedens indtægter og omkostninger Kap. 5. Virksomhedens indtjening</p> <p>Metodeopgaver i ovenstående kapitler har været udgangspunktet.</p> <p>Kernestofsområder: <i>Virksomheden og dens økonomi</i> <i>'Opstart af virksomhed'</i></p> <p>Startup-virksomhedens ejerformer. Vækstvirksomhedens ejerformer. Den succesfulde virksomhed (udvikling i toplineje, bundlinje, antal beskæftigede).</p>
Omfang	15 lektioner a 90 min. Procentdelen af stoffet: 10 %
Særlige fokuspunkter	Kompetencer/faglige mål: Modellering, redskab, kommunikation, tankegang, data
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning Gruppearbejde og pararbejde Skriftligt arbejde – her særligt fokus på metodeopgaveløsning

[Retur til forside](#)

Titel 2	Virksomhedens indtægter, omkostninger samt indtjening og likviditet
Indhold	<p>Virksomhedsøkonomi i-bog, Systime forlaget 2017:</p> <p>Kap. 4. Virksomhedens indtægter og omkostninger Kap. 5. Virksomhedens indtjening</p> <p>Kernestofsområder: <i>Virksomheden og dens økonomi</i> 'Opstart af virksomhed' 'Virksomhed i vækst'</p> <p>Opsamling fra grundforløbet</p> <p>Den succesfulde virksomhed (udvikling i topline, bundlinje, antal beskæftigede). Priskalkulation.</p>
Omfang	10 lektioner a 90 min. Procentdelen af stoffet: 20 %
Særlige fokuspunkter	Kompetencer/faglige mål: Modellering, redskab, kommunikation, tankegang, data, problembehandling
Væsentligste arbejdsformer	<p>Klasseundervisning Gruppearbejde og pararbejde Skriftligt arbejde – her særligt fokus på metodeopgaveløsning</p> <p>PBL-opgave: Cykel/PC-opgave, udgangspunkt i kernestoffet omkring <i>kalkulation og indtjening</i></p>

[Retur til forside](#)

Titel 3	Virksomhedens interesser
Indhold	<p>Virksomhedsøkonomi i-bog, Systime forlaget 2017:</p> <p>Kap. 7. Virksomhedens interesser</p> <p>Kernestofsområder: <i>Virksomheden og dens økonomi</i> <i>'Virksomhed i vækst'</i></p> <p>Virksomhedens interesser beskrevet ved stakeholder/shareholder tankegangen.</p>
Omfang	2 lektioner a 90 min. Procentdelen af stoffet: 5 %
Særlige fokuspunkter	<p>Kompetencer/faglige mål:</p> <p>Modellering, redskab, kommunikation, tankegang, data, problembehandling og ræsonnement</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Klasseundervisning</p> <p>Gruppearbejde og pararbejde</p>

[Retur til forside](#)

Dele af forløb afviklet som fjernundervisning

Titel 4	Rapportering
Indhold	<p>Virksomhedsøkonomi i-bog, Systime forlaget 2017:</p> <p>Kap. 9. Årsregnskabet og registreringssystemet Kap. 10. Det samlede regnskabssystem Kap. 11. Årsrapporten</p> <p>Kernestofsområder: Rapportering <i>'Udarbejdelse og præsentation af årsregnskabet'</i></p> <p>Virksomhedens registreringssystem, herunder kontoplanens opbygning. Opstilling af resultatopgørelse, balance og noter for en handels- og produktionsvirksomhed. Årsrapportens formål. Årsrapportens struktur og regnskabsklasser. Grundlæggende krav til årsrapporten. Årsrapportens enkelte elementer. Årsrapporten på engelsk. Koncernregnskabet.</p>
Omfang	40 lektioner a 90 min. Procentdelen af stoffet: 65 %
Særlige fokuspunkter	Kompetencer: Modellering, redskab, kommunikation, tankegang, data, problembehandling og ræsonnement
Væsentligste arbejdsformer	<p>Klasseundervisning (og fjernundervisning) Gruppearbejde Intern prøve i kalkulation og årsrapporten</p> <p>PBL-opgave: Café Guldægget, udgangspunkt i kernestoffet omkring <i>årsrapporten</i></p>

[Retur til forside](#)

Titel 5	Økonomiske analyser
Indhold	<p>Virksomhedsøkonomi i-bog, Systeme forlaget 2017:</p> <p>Kap. 12. Økonomiske analyser Kap. 13. Analyse af indtjeningsevnen Kap. 14. Analyse af kapitaltilpasningen Kap. 15. Analyse af rentabilitet Kap. 16. Analyse af soliditet og likviditet</p> <p>Metodeopgaver i ovenstående kapitler har været udgangspunktet.</p> <p>Kernestofsområder: <i>"Virksomhedsanalyse - analyse af virksomhedens økonomiske udvikling på baggrund af årsrapporter og andet eksternt materiale på dansk og engelsk "</i></p> <p>Regnskabsanalysens formål og indhold Analyse af rentabilitet (afkastningsgrad, overskudsgrad og aktivernes omsætningshastighed, egenkapitalens forrentning, gældsrente og gearing) Analyse af indtjeningsevne (overskudsgrad, udvikling i omsætningsomkostningsforholdet) Analyse af kapitaltilpasning (aktivernes omsætningshastighed) Analyse af soliditet, gældsandel og likviditet Benchmarking med branchen</p>
Omfang	15 lektioner a 90 min. Procentdelen af stoffet: 40 %
Særlige fokuspunkter	Kompetencer: Modellering, redskab, kommunikation, tankegang, data, problembehandling og ræsonnement
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning (og fjernundervisning) Gruppearbejde Intern prøve tidligere eksamensopgave med formativ peer-feedback

[Retur til forside](#)

Titel 6	CSR-rapportering og analyse af virksomhedens CSR-indsats
Indhold	<p>Virksomhedsøkonomi i-bog, Systeme forlaget 2017:</p> <p>Kap. 17. CSR Kap. 18. CSR-rapportering og -analyse Øvrige artikler og supplerende kernestof</p> <p>Brent Spar Case (introduktion til begrebet CSR) PBL-forløb med udgangspunkt i selvvalgt branche og virksomhed</p> <p>Kernestofsområder: <i>"CSR-rapportering" og "Analyse af virksomhedens CSR-indsats"</i></p> <p>Virksomhedens samfundsansvar CSR-aktiviteter CSR-rapporteringens formål (lovkrav og retningslinjer) Nøgletal til analyse af CSR-indsats Analyse af virksomheders CSR-indsats</p>
Omfang	8 lektioner a 90 min. Procentdelen af stoffet: 20 %
Særlige fokuspunkter	<p>Kompetencer: Modellering, redskab, kommunikation, tankegang, ræsonnement, data, problembehandling</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Klasseundervisning Gruppearbejde og pararbejde PBL-opgave "Hvorfor er det vigtigt at x-virksomhed i x-branche udviser et socialt ansvar?"</p>

[Retur til forside](#)

Dele af forløb afviklet som fjernundervisning

Titel 7	Strategi + opstart til SO4 og EC
Indhold	<p>Virksomhedsøkonomi i-bog, Systime forlaget 2017:</p> <p>Kap. 19. Strategiens kendetegn Kap. 20. Strategisk analyse af eksterne forhold Kap. 21. Strategisk analyse af interne forhold Kap. 22. Den strategiske plan Kap. 23. Udvikling af forretningsmodel Øvrige artikler og supplerende kernestof</p> <p>I samarbejde med afsætning (formelle koordinerede samarbejde, jf. læreplanen) – en introduktion til Studiemrådeforløb 4 og Erhvervs-case. Erhvervsøkonomiske artikler – bl.a. omhandlende Danish Crown strategiarbejde. Forløb 6 også inddraget.</p> <p>Kernestofsområder: <i>”Strategisk analyse af værdiskabelse, konkurrence og vækst samt udvikling af virksomhedens forretning”</i></p> <p>Strategibegrebet, strategiernes hovedformål, strategityper, strategimodeller Analyse af værdikæde, vækststrategi, konkurrencestrategi og konkurrencesituationen i branchen Analyse af kritiske succesfaktorer Analyse og udvikling af virksomhedens forretning med Business Model Canvas</p>
Omfang	10 lektioner a 90 min. Procentdelen af stoffet: 10 %
Særlige fokuspunkter	Kompetencer: Modellering, redskab, kommunikation, tankegang, ræsonnement, data, problemløsning
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning Gruppearbejde, projektarbejde og individuelt arbejde

[Retur til forside](#)

Titel 8	Budgetter
Indhold	<p>Virksomhedsøkonomi i-bog, Systime forlaget 2017:</p> <p>Kap. 6. Forretningsplan og Forretningsmodel Med særlig på afsnit 6.3</p> <p>Kernestofsområder: ”Opstart af virksomhed”</p> <p>Etableringsbudget Finansieringsbudget Resultatbudget Likviditetsbudget</p>
Omfang	3 lektioner a 90 min. Procentdelen af stoffet: 5 %
Særlige fokuspunkter	<p>Kompetencer: Modellering, redskab, kommunikation, problembehandling</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Individuelt arbejde Pararbejde</p>

[Retur til forside](#)

Titel 9	Erhvervs-case – forløb 1 (Shaping New Tomorrow)
Indhold	<p>Erhvervs-case i-bog, Systeme forlaget 2017:</p> <p>Afsnit: <i>At arbejde med Cases</i> - <i>Introduktion til erhvervs-case, casemetoden</i></p> <p><i>Centrale begreber i erhvervs-case</i> - <i>Kritiske succesfaktorer, udfordringer, løsningsforslag og konsekvenser</i></p> <p>I samarbejde med afsætning. Intern casemateriale om virksomheden SNT</p>
Omfang	9 lektioner a 90 min. Procentdelen af stoffet: 10 %
Særlige fokuspunkter	<p>Kompetencer: Modellering, redskab, kommunikation, tankegang, ræsonnement, data, problemløsning Eksamenslignende prøve</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Klasseundervisning Gruppearbejde + eksamenslignende prøve</p>

[Retur til forside](#)

Titel 10	Logistisk effektivitet
Indhold	<p>Virksomhedsøkonomi i-bog, Systime forlaget 2017:</p> <p>Kap. 24. Logistisk Kap. 25. Logistiske koncepter og logistisk effektivitet Øvrige artikler og supplerende kernestof</p> <p>Opgave med udgangspunkt i virksomheden Absolut Vodka og Amplifon. Dertil skriftlige eksamensopgaver. Mærsk-case inddraget.</p> <p>Kernestofsområder: <i>"Forsyningskæde og logistik"</i></p> <p>Forsyningskæde og værdikæde (Make or buy) Logistisk proces Logistisk effektivitet. Elementer i leveringsservice. Elementer i logistik omkostninger</p>
Omfang	5 lektioner a 90 min. Procentvis fordeling af stoffet: 5 %
Særlige fokuspunkter	<p>Kompetencer: Modellering, redskab, kommunikation, tankegang, ræsonnement, data, problembehandling</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Klasseundervisning Individuelt arbejde Gruppearbejde</p>

[Retur til forside](#)

Titel 11	Erhvervs-case – forløb 2 (Cykelpartner.dk)
Indhold	<p>Erhvervs-case i-bog, Systime forlaget 2017:</p> <p>Afsnit: <i>Centrale begreber i erhvervs-case</i> - <i>Kritiske succesfaktorer, udfordringer, løsningsforslag og konsekvenser</i> <i>Eksamen i erhvervs-case</i> - <i>Synopsis, forberedelse til eksamen, eksamen</i></p> <p>I samarbejde med afsætning. Intern casemateriale om virksomheden Cykelpartner.dk</p>
Omfang	8 lektioner a 90 min. Procentdelen af stoffet: 10 %
Særlige fokuspunkter	<p>Kompetencer: Modellering, redskab, kommunikation, tankegang, ræsonnement, data, problemløsning Intern, eksamenslignende prøve</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Klasseundervisning Gruppearbejde + prøvelignende eksamen</p>

[Retur til forside](#)

Titel 12	Logistik
Indhold	<p>Virksomhedsøkonomi i-bog, Systime forlaget, læreplan 2017: Kap. 26. Indgående logistik Kap. 27. Produktion Kap. 28. Udgående logistik Kap. 29. Returlogistik og logistikanalyse</p> <p>PBL-opgave: Mikrochip krisen i Volkswagen, udgangspunkt i kernestoffet omkring logistik og rentabilitet Tændstiks spil: Spil i undervisningen – produktionsformer og optimering</p> <p>Kernestofsområder: ”Forsyningskæde og logistik”</p> <p>Repetition af optimeringsbegrebet og logistisk effektivitet. Indkøbsstyring (single-multiple sourcing, udvidet leverandørsamarbejde). Indkøbsstørrelse (Wilson's formel). Optimering af produktion. Produktionsstyring (MRP, JIT, produktionsformer). Spildtyper (MUDA). Lagerstyring (lagerlokationer, lagerindretning). Lagersammensætning (ABC). Distributionsstyring (outsourcing). Valg af transport (TDC).</p>
Omfang	25 lektioner a 90 min. Procentdelen af stoffet: 35 %
Særlige fokuspunkter	Kompetencer: Modellering, redskab, kommunikation, tankegang, ræsonnement, data, problembehandling
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning Individuelt arbejde Gruppearbejde og pararbejde Skriftligt arbejde PBL-opgave Spil i undervisningen

[Retur til forside](#)

Titel 13	Aktivitetsoptimering
Indhold	<p>Virksomhedsøkonomi i-bog, Systime forlaget, læreplan 2017: Kap. 30. Mere om omkostninger Kap. 31. Aktivitetsoptimering</p> <p>Repetition af omkostningsbegrebet. Total-, enheds- og differensmetoden. Særligt fokus på offeromkostninger med udgangspunkt i case omkring overmalet maleri i den gamle kantine. Nulpunktsberegninger.</p> <p>Kernestofsområder: <i>"Optimering af virksomhedens aktivitet med og uden knap kapacitet"</i></p> <p>Aktivitetsoptimering. Prisfastsættelsesmetoder under forudsætning af ufuldkommen konkurrence og forskellige omkostningsforløb.</p>
Omfang	10 lektioner a 90 min. Procentdelen af stoffet: 10 %
Særlige fokuspunkter	Kompetencer: Modellering, redskab, kommunikation, tankegang, ræsonnement, data, problembehandling
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning Individuelt arbejde Gruppearbejde og pararbejde Skriftligt arbejde

[Retur til forside](#)

Titel 14	Knap kapacitet
Indhold	<p>Virksomhedsøkonomi i-bog, Systime forlaget, læreplan 2017: Kap. 32. Optimering af knappe resurser</p> <p>Fokus på begrebet knappe resurser og flaskehalse. Udregning af dækningsbidrag pr. knap faktor. Opstilling af prioritets- og afsætningsplan med henblik på at beregne optimal produktionssammensætning og DB ved én knap faktor.</p> <p>Udregning af optimal produktionssammensætning ved flere knappe faktorer. Lineær programmering (simplex-metoden) Udvidelsesmuligheder én og flere knappe faktorer, fordele og ulemper.</p> <p>Metodeopgaver som en del af eksamenstræningen.</p> <p>Kernestofsområder: <i>"Optimering af virksomhedens aktivitet med og uden knap kapacitet"</i></p> <p>Optimering ved en og flere knappe faktorer</p>
Omfang	10 lektioner a 90 min. Procentdelen af stoffet: 20 %
Særlige fokus-punkter	<p>Kompetencer: Modellering, redskab, kommunikation, tankegang, ræsonnement, data, problemløsning</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Klasseundervisning Individuelt arbejde Gruppearbejde og pararbejde Skriftligt arbejde</p>

[Retur til forside](#)

Titel 15	Pengestrømsopgørelse
Indhold	<p>Virksomhedsøkonomi i-bog, Systime forlaget 2017:</p> <p>Kap. 11. Pengestrømsopgørelse Med særlig på afsnit 11.12</p> <ul style="list-style-type: none"> - Forforståelse - Grundforståelse og repetition af indtægter/omkostninger, indbetalinger og udbetalinger. - Fokus på pengestrømsopgørelsen i eksamensøjemed.
Omfang	2 lektioner a 90 min. Procentdelen af stoffet: 5 %
Særlige fokuspunkter	<p>Kompetencer:</p> <p>Modellering, redskab, kommunikation, tankegang, ræsonnement, data, problembehandling</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Individuelt arbejde</p> <p>Pararbejde</p>

[Retur til forside](#)

Titel 16	Investering
Indhold	<p>Virksomhedsøkonomi i-bog, Systime forlaget, læreplan 2017: Kap. 33. Investering</p> <p>Investeringsbegrebet. Opstilling af nettobetalingstrøm og vurdering af investeringens lønsomhed ved kapitalværdimetoden og den interne rentefodsmetode. Alternative investeringsmuligheder og sammenligning. Beregning, analyse og vurdering af kritiske værdier (fx den interne rente) og følsomhedsberegninger.</p> <p>Metodeopgaver som en del af eksamenstræningen.</p> <p>PBL-opgave omkring Danish Crowns investering i fabrik i England. I forbindelse med PBL-forløbet besøg på Danish Crowns slagteri i Holsted.</p> <p>Kernestofsområder: <i>"Investering og finansiering"</i></p> <p>Investeringsbegrebet og investeringens elementer. Kapitalværdimetoden, intern rente og payback. Følsomhedsanalyser. Inddragelse af anden information.</p>
Omfang	12 lektioner a 90 min. Procentdelen af stoffet: 20 %
Særlige fokuspunkter	Kompetencer: Modellering, redskab, kommunikation, tankegang, ræsonnement, data, problemløsning
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning Individuelt arbejde Gruppearbejde Skriftligt arbejde PBL-arbejde Virksomhedsbesøg

[Retur til forside](#)

Titel 17	Finansiering
Indhold	<p>Virksomhedsøkonomi i-bog, Systime forlaget, læreplan 2017: Kap. 34. Finansiering</p> <p>Finansieringsbegrebet. Egen- og fremmedkapital. Finansiell optimering gennem fokus på horisontal og vertikal balancestruktur. Beregning af kapitalbindingsgrad, som det nye nøgletal.</p> <p>Kernestofsområder: <i>”Investering og finansiering”</i></p> <p>Finansieringsbegrebet. Finansiering af anlægsinvesteringer med fremmed eller egenkapital.</p>
Omfang	10 lektioner a 90 min. Procentdelen af stoffet: 15 %
Særlige fokuspunkter	Kompetencer: Modellering, redskab, kommunikation, tankegang, ræsonnement, data, problemløsningsbehandling
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning Individuelt arbejde Gruppearbejde Skriftligt arbejde

[Retur til forside](#)